

Mál nr. 159/2019

**M og
V v/ ábyrgðartryggingar sveitarfélags.**

Ágreiningur um bótaskyldu vegna slyss á skíðasvæði.**Gögn.**

Málskot, mótttekið 30.4.2019, ásamt fylgigögnum og síðari athugasemdum.

Bréf V, dags. 20.5.2019, ásamt fylgigögnum.

Málsatvik.

Síðdegis 1. mars 2017 var M að renna sér á gönguskíðum á skíðasvæði sem rekið er af A. Renndi hann sér í þar til gerðu spori er hann kom þar að þar sem snjóframleiðsla var í gangi. Þar varð skyndilega mun meira viðnám í sporinu en verið hafði. Hafi hann fallið fram fyrir sig og við það brotnað á vinstri upphandlegg.

Í skýrslu af M hjá lögreglu 11. janúar 2018 er atvikum lýst svo að hann hafi verið að renna til norðurs niður nokkra brekku á flata fyrir framan svonefnt gönguskíðahús. Allt í einu hafi hann fundið fyrir snjóúða á andlitinu og í því hafi hann séð að nýr framleiddur snjór hafi þakið sporið framundan. Hann hafi ekki náð að stöðva sig eða bregðast við að öðru leyti heldur runnið viðstöðulaust í nýja snjóinn með þeim afleiðingum að skíðin stöðvuðust og hann féll fram fyrir sig með fyrrgreindum afleiðingum. Engar merkingar hafi varað fólk við þar sem nýi snjórinn fór yfir skíðasporið.

Í lögregluskýrslu sem tekin var 16. október 2018 af B, forstöðumanni skíðasvæðisins, kemur fram að snjóblásari sé staðsettur á flata sunnan við fyrrgreint skíðagönguhús og hafi hann framleitt snjó til norðurs á flatann í átt að húsinu. Kvað B að sá sem ræsir snjóblásarann til að framleiða snjó hverju sinni líti til með blásaranum öðru hvoru meðal annars með tilliti til þess hvort vindur hafi snúist. Taldi B að þegar slysið varð hafi vindur eitthvað snúið sér þannig að snjórinn hafi fallið á sporið þar sem M renndi sér niður. Ekki hafi þurft nema 1-2 cm af nýframleiddum snjó til að gjörbreyta rennslinu í sporinu. Viðnám í framleiddum snjó sé margfalt meira en í náttúrulegum snjó þannig að skíðafærið geti orðið mjög þungt. Starfsmönnum væri uppálagt að framleiða ekki snjó yfir skíðasporin, en ekki sé hægt að verjast því ef einhver breyting yrði á vindátt því snjónum sé blásið allt að 40 m vegalengd og geti því svifið til hliðanna í vindi. Þá taldi B að aðvörunarmerkingar hafi verið á sínum stað við göngubrautina.

Í lögregluskýrslu 16. október 2018 er haft eftir vitninu D, sjálfboðaliða í skíðagönguhúsinu umræddan dag, að snjóframleiðsluvélin hafi verið á flötinni sunnan við skíðagönguhúsið og spýtt snjónum 20-30 m frá sér. Hún hafi verið staðsett þannig að hún hafi ekki átt að spýta snjó yfir göngubrautirnar, en svo virðist sem vindur hafi breytt sér þannig að nýframleiddur snjórinn hafi fokið yfir skíðasporið sem liggur til norðurs niður litla brekku á flötina fyrir framan skíðagönguhúsið. Mikið frost hafi verið þannig að nýframleiddur snjórinn hafi frosið þegar hann féll á jörðina. Það þýði að þegar skíðamenn renna í þennan snjó við þessar aðstæður frjóni undir skíðunum og þau stöðvist. Kvað D að yfirleitt fari snjóframleiðslan fram um nætur eða utan þess tíma sem opið er í brautirnar, en í umrætt skipti hafi verið farið að framleiða snjó snemma um daginn eða morguninn. Þar sem snjóframleiðsluvélin hafi verið sunnan við skíðagöngusvæðið hefði snjóframleiðslan ekki átt að koma að sök nema af því að vindurinn hafi breytt sér. Þá kvaðst D ekki vita hvort einhver varúðarskilti séu sett niður þegar snjóframleiðsla sé í gangi.

Vitnið E mun hafa fallið í skíðagöngubrautinni um svipað leyti og M féll þar. Í skýrslu sem tekin var af E hjá lögreglu 10. október 2018 kemur fram að hún farið niður stutta brekku og niður á flatann framan við skíðagönguhúsið. Hún hafi verið á góðu rennsli í sporinu en allt í einu verið komin í nýjan snjó sem verið var að framleiða. Sá snjór hafi verið viðkomu eins og slydda og verið mjög blautur. Hann hafi haft þau áhrif á skíðin að þau hafi eins og sogast í snjóinn og hún hafi snarstoppað og fallið á vinstri öxl. E kvaðst ekki hafa orðið vör við að snjóframleiðsla hafi verið í gangi þegar hún hóf

skíðagönguna og ekki séð nein aðvörunarskilti um það. Þá hafi hún ekki orðið vör við nýja snjóinn fyrr en hún renndi sér inn í hann.

M kveður slysið mega rekja til mistaka þeirra starfsmanna skíðasvæðisins sem stjórnðu snjóframleiðslunni umrætt sinn og hefur því krafist bóta fyrir líkamstjón sitt úr ábyrgðartryggingu A hjá V. V hefur hafnað bótaskyldu. Ber félagið fyrir sig að það hafi hafnað bótaskyldu með bréfi 28. apríl 2017 en málinu hafi fyrst verið skotið til úrskurðarnefndar í váttryggingamálum með málskoti 30. apríl 2019. Þá hafi réttur M til að krefjast bóta verið fallinn niður þar sem hann hafi ekki krafist meðferðar málsins fyrir nefndinni innan árs frá því að hann fékk skriflega tilkynningu um höfnunina. Vísar V í þessu efni til 2. mgr. 124. gr. laga nr. 30/2004 um váttryggingarsamninga. Í annan stað kveður V að snjóframleiðsluvélin hafi verið staðsett þannig að hún hafi ekki átt að spýta snjó yfir gönguskiðabrautina, en síðan hafi vindur breytt sér þannig að nýframleiddur snjórinn hafi fokið yfir skíðasporið. Því sé um óhappatilvik að ræða sem forsvarsmönnum eða starfsmönnum A verði ekki kennt um.

Álit.

Í máli þessu krefst M viðurkenningar á rétti sínum til bóta úr ábyrgðartryggingu hjá V. I. hluti laga nr. 30/2004 um váttryggingarsamninga gildir um skaðatryggingar, sbr. 1. mgr. 1. gr. laganna, en með skaðatryggingu er m.a. átt við váttryggingu gegn skaðabótaábyrgð, sbr. 2. mgr. sömu lagagreinar. Aftur á móti er 2. mgr. 124. gr. laganna, sem vísað er til af hálfu V til stuðnings þeirri málsástæðu að M hafi glatað rétti sínum til bóta, í II. hluta laganna sem vaðar persónutryggingar. Þegar af þessari ástæðu getur 2. mgr. 124. gr. téðra laga ekki átt við um það álitaefni hvort M hafi glatað bótarétti með því að hafa lagt málið of seint fyrir úrskurðarnefnd. Ákvæði hliðstætt 2. mgr. 124. gr. er engu að síður að finna í skaðatryggingahluta laganna, eða í 2. mgr. 51. gr. Samkvæmt því ákvæði glatar váttryggður rétti til bóta ef hann hefur ekki höfðað mál eða krafist meðferðar málsins fyrir úrskurðarnefnd skv. 141. gr. innan árs frá því að hann fékk skriflega tilkynningu váttryggingafélags um að kröfu hans væri hafnað í heild eða að hluta. Samkvæmt ákvæðinu er það einungis váttryggður sem kann að glata rétti sínum til bóta ef hann hefur ekki neytt þeirra réttarúrræða sem kveðið er á um í ákvæðinu innan þess frests sem þar er einnig tilgreindur. Í ábyrgðartryggingum telst sá vera váttryggður sem nýtur váttryggingarverndar á skaðabótaskyldri háttsemi sinni, sbr. c. lið 2. gr. laganna. M hefur ekki stöðu váttryggðs og er því ekki bundinn af þeim fresti sem mælt er fyrir um í 2. mgr. 51. gr. laga nr. 30/2004. Hann hefur ekki glatað rétti til bóta úr ábyrgðartryggingunni þótt meira en eitt ár sé liðið frá því V hafnaði bótaskyldu. Samkvæmt gögnum málsins er ekki um það deilt að M féll í skíðagöngubrautinni sökum þess að nýframleiddur snjór úr snjóframleiðsluvél hafði lagst yfir brautina og valdið því að viðnám í henni jókst til muna sem aftur varð til þess að skíði M snarstöðvuðust skyndilega og hann féll fram fyrir sig og slasaðist. Ekki er heldur um það deilt að orsök þess að snjórinn lagðist yfir brautina var að vindátt breyttist. Þá verður að telja nægilega sannað, m.a. með því sem fram kom í framburði B sem og vitnisins D, að starfsmönnum skíðasvæðisins hafi verið kunnugt um þá hættu sem fólst í því þegar framleiddur snjór fór yfir göngubrautina og þess yrði að gæta við snjóframleiðsluna að slíkt gerðist ekki. Sú aðgæsla af hálfu starfsmanna skíðasvæðisins virðist hins vegar hafa brugðist þegar vindátt breyttist og snjórinn lagðist yfir brautina. Á þessum mistökum starfsmannanna ber A ábyrgð. Að fenginni þessari niðurstöðu hefur A sönnunarbyrði um það að viðvörunarskilti hafi verið á svæðinu sem með öruggum hætti hafi átt að gera M grein fyrir þeirri hættu sem var framundan þegar hann kom að þeim stað í göngubrautinni þar sem framleiddi snjórinn lagðist yfir hana. Af gögnum málsins verður ekki ráðið að sú sönnun hafi tekist. Þá eru engin efni til að telja M meðábyrgan fyrir tjóninu vegna eigin sakar. M á því óskoraðan rétt til bóta fyrir það líkamstjón sem hann hlaut í slysinu úr ábyrgðartryggingu A hjá V.

Niðurstaða.

M á rétt á bótum úr ábyrgðartryggingu A hjá V.

Reykjavík, 13. júní 2019.

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Valgeir Pálsson lögfr.

Hildigunnur Hafsteinsdóttir lögfr.